

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve:

Fazekas-hegyi kőfejtő

Utoljára módosítva: 2013-10-09 07:38:57

Megye: Budapest

Községhatár: Budapest, II. ker.

A terület kiterjedése: 1.8125 hektár

Védetté nyilvánítás év: 1982

GPS koordináták: 47.54531, 18.95489

Felmérést végző személy(ek) neve: Bajor Zoltán

E-mail címe(k): bajor.zoltan@mme.hu

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Uzsoki utca – Ördögárok utca – Bátori László utca– Villám utca által határolt terület.

Legkönnyebben a Nagyrét utcáról nyíló Torda utcán keresztül közelíthető meg a terület. A felhagyott kőfejtő az utca végénél kezdődik.

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):

A II. kerületi Erzsébettelek városrészben található, kis kiterjedésű terület kertvárosias környezetben fekszik. Jellegét tekintve gyakorlatilag zárványterület, bár a Villám utcán keresztül közvetlenül határos a Budai Tájvédelmi Körzettel. A felhagyott kőfejtő a főváros egyik leggazdagabb fosszilia-lelőhelye volt, de a gyűjtők az évtizedek során szinte teljesen kifosztották. A kőfejtő egyetlen nagy kiterjedésű udvarból áll, melynek tetején egy esküvői ruhaszalonnal épülete található. Ennek egy része szó szerint kilóg a kőfejtő felső pereméről, ami kifejezetten veszélyes. A kőfejtő egyetlen, rossz állapotban lévő sétaútja szerencsére elkerüli ezt a területrészt. A morzsalékos kőzet több helyen balesetveszélyessé teszi a bejárást, ezért egy nagyobb sziklarész dróthálóval lett megfogatva kb. 5 évvel ezelőtt. A balesetmentesítést a területet kezelő Főkert Nonprofit Zrt. végezte el. A kőfejtő jelenleg le van zárva a nagyközönség előtt, a meredek lépcsők rossz állapota miatt. A nyílt sziklafelszíneket egyre jobban benövi a másodlagos fás- és lágyszárú növényzet. Sajnálatos módon a környező kertekből sok tájidegen és kultúrszökevény faj is kivadult, melyek megtelepedtek a területen. Ezek gyérítése néhány évvel ezelőtt a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Budapesti Helyi Csoportjának és a Főkert Nonprofit Zrt.-nek köszönhetően megindult. 2012-ben a kőfejtő északi felén, az Uzsoki és a Torda utca találkozásánál társasház építése kezdődött, mely miatt a terület egy részét drótkerítéssel lezárták. A természetvédelmi érdekeket sértő ügy jelenleg is folyamatban van, de a védetté nyilvánító Fővárosi Önkormányzat jelenleg nem tesz lépéseket az ügy megoldása érdekében. A bánya felső peremén, a Bátori László utca kanyarjában évekig állt egy szöveges ismertetőtábla és egy védettséget jelző tábla, melyek eltűntek. Bár a kőfejtő alsó részén két új pad és egy új szemetes is kikerült, ennek ellenére a sétaút lépcsői, támasztófalai és a többi erdei infrastruktúra felújításra szorul.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Részben

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

A terület 1982-ben elsődlegesen geológiai jelentősége miatt kapott védelmet, mely még mindig a legnagyobb természeti értéke a kőfejtőnek. Az illegális gyűjtések miatt azonban a legtöbb fellelhető fosszília mára már eltűnt. A betelepülő tájidegen növényfajok életteret vesznek el a gyepektől és az őshonos társulásoktól, mely folyamatot csak több éves aktív, tervezett és rendszeres beavatkozással lehet visszafordítani.

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

10 % Erdő

30 % Gyep

50 % Cserjés

% Vizes terület

10 % Egyéb

nyílt sziklafelszín

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):

G2, L1, P2B, RC

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás,

Egyéb típus: tájidegen fásszárúak visszaszorítása

Jellemzőik, intenzitás: alkalmoszerű beavatkozás főként a vegetációs időszakon kívül

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Őrzés, Özönnövények irtása, Kaszálás, Rekonstrukció

Egyéb típus:

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özönfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Nincs

Magas/kanadai aranyvessző: Kevés

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Nincs

Bálványfa ("ecetfa"): Nincs

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): Kertből kivadult lágyszárú sziklakerti évelők: kevés, Orgona: kevés,

Kertből kivadult gyümölcsfák (főleg alma és egyéb rózsafélék): kevés, Kisvirágú nebáncsvirág:

kevés

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Nem

Egy része: %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

A Villám utca túloldalán kezdődik a Budai Tájvédelmi Körzet, mely Natura2000 terület is egyben. A két erdős területet csak a Villám utca aszfaltozott felülete választja szét.

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - A Villám utca túloldalán kezdődik a Budai Tájvédelmi Körzet, mely Natura2000 terület is egyben. A két erdős területet csak a Villám utca aszfaltozott felülete választja szét.

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 2

Állapotuk: jó (Néhány évvel ezelőtt cserélték ezeket. A felső részről eltűnt 3. táblát pótolni szükséges.)

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: db

Vadetető: db

Szóró: db

Egyéb (név és db):

Nincs

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

magyar repcsény (*Erysimum odoratum*): kb. 50 tő budai imola (*Centaurea sadleriana*): kb. 50 tő sárga kövirózsa (*Jovibarba hirta*): kb. 20 tő budai berkenye (*Sorbus semiincisa*): kb. 5 tő

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

fali gyík (*Podarcis muralis*): gyakori
fürges gyík (*Lacerta agilis*): gyakori
zöld gyík (*Lacerta viridis*): szórványos lábatlan gyík (*Anguis fragilis*): gyakori (főként a kőfejtő alsó, Torda utcához közeli cserjéseiben és gyepeiben szokott előkerülni.)
Madarak esetében elsősorban a rendszeresen előforduló, gyakoribb fajok kerültek felsorolásra:
fekete rigó (*Turdus merula*): gyakori, évente rendszeresen 2-3 pár költ
énekes rigó (*Turdus philomelos*): gyakori, évente általában 0-2 pár költ
vörösbegy (*Erithacus rubecula*): gyakori, évente rendszeresen 1-2 pár költ
barátposzáta (*Sylvia atricapilla*): gyakori, évente rendszeresen 3-4 pár költ
kis poszáta (*Sylvia curruca*): gyakori, évente általában 0-2 pár költ
csicsörke (*Serinus serinus*): gyakori, évente általában 0-2 pár költ
tengelic (*Carduelis carduelis*): gyakori, a területet övező kertesházasi övezetben rendszeres fészkelőfaj
zöldike (*Carduelis chloris*): gyakori, a területet övező kertesházasi övezetben rendszeres fészkelőfaj
erdei pinty (*Fringilla coelebs*): gyakori, a közelben lévő erdőben rendszeres fészkelőfaj
csilpcsalpfüzike (*Phylloscopus collybita*): gyakori, évente rendszeresen 1-2 pár költ
széncinege (*Parus major*): gyakori, évente rendszeresen 2-3 pár költ
kék cinege (*Parus caeruleus*): gyakori, évente általában 0-2 pár költ
barátcinege (*Parus palustris*): gyakori, a közelben lévő erdőben rendszeres fészkelőfaj

5. Egyéb észrevétel

0,7 hektár (7 024 m²); 25/2013. (IV. 18.) Főv. Kgy. rendelet alapján